

2023-05-04

dnr. 5.2.1-2023-649

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Tillfällig åtgärd för att underlätta för försvarsövningar under särskilda förhållanden

Dnr KN2023/00937

Sametingets yttrande avser framför allt den tillkommande verksamhet som blir resultatet av förslagen i promemorian, som genomförs vid de anläggningar som ligger i renskötseområdet¹ samt hur förslagen kan påverka renskötelsen och andra sameer i området.

Sametinget har uppfattat att omfattningen av förslagen inte påverkar Försvarets skyldigheter gentemot renskötelsen samt befintliga överenskommelser eller dylikt med berörda samebyar.

Som Sametinget har uppfattat förslaget kan ett antal anläggningar inom renskötseområdet antas bli aktuella för den tillkommande verksamheten och således påverka renskötelsen och sameer i området. Sametinget har uppfattat att den nuvarande verksamheten vid dessa anläggningar många gånger sker i god dialog och gott samarbete med berörda samebyar, men att det även finns situationer då kommunikationen med samebyarna inför och under övningarna bör förbättras, dels för att minska störningen på renskötelsen, dels ur säkerhetssynpunkt. Som exempel kan nämnas en incident under militärövningen Aurora 23, då en bandvagn var nära att köra in i en renhjord under den årligt återkommande förflyttningen av renar upp mot kalvninglandet.²

Sametinget anser att det är viktigt att förslagets påverkan på renskötelsen utvärderas och följs upp på ändamålsenligt sätt.

¹ För renskötseområdets utbredning se 3 § rennäringslagen (1971:437)

² <https://sverigesradio.se/artikel/bandvagn-nara-krocka-med-renhjord>

Sametinget anser att det i och med det utökade utrymme som Försvarsmakten föreslås få kan finnas behov av riktad information om tillsynsmyndigheten, Försvarsinspektören för miljö och hälsa, till berörda, inklusive berörda samebyar. Tillsynsmyndigheten kan samtidigt få värdefull information inför utvärderingen av den tillfälliga åtgärdens konsekvenser.

Sametinget anser att, i och med att många utländska förband kan antas sakna kunskap om renskötsel, kan finnas behov av att utbilda och informera om renskötseln och hur man på bästa sätt minimera störningen på renskötseln, inför övningar som ska genomföras inom renskötselområdet.

Yttrandet har beslutats av tf. rennäringschef Ingela Nilsson efter föredragning av Ellen Blind, jurist.

Ingela Nilsson

Ellen Blind

Kopia till: magnus.moreau@regeringskansliet.se